

TÉMATY Z LEXIKOLOGIE A SÉMANTIKY

1) Sincronia vs. diacronia

- pojednejte o přínosu strukturalistů do této problematiky, především F. De Saussura (vzhledem k jeho předchůdcům), případně představte i jiné myšlenky strukturalistů
- představte vzorek neologismů a archaismů uvedených v současných portugalských slovnících (existují i ekvivalentní neologismy, resp. archaismy v češtině?)

2) Ortografia do português europeu vs. aquela do português brasileiro

- představte novou normu v Portugalsku a Brazílii (acordo ortográfico) a prezentujte případné rozdíly v pravopisu v obou zemích s dostatečným počtem příkladů

(zdroj: kromě gramatiky Cunha a Cintra i internet: např. http://www.necco.ca/faq_acordo_ortografico.htm)

3) Abreviações portuguesas – nejpoužívanější zkratky v portugalštině

pojednejte o následujících tématech, pokud možno s dostatečným počtem příkladů:

- a abreviatura de palavras (truncamento)
- a abreviatura na escrita
- a abreviatura que se usa para designar os nomes de estados, organizações, instituições (pokud možno porovnat s češtinou)

4) Dicionários da língua portuguesa e as suas características (vyjma dicionários especializados)

- co nejdůkladněji charakterizujte a porovnejte portugalské slovníky, které v kabinetu máme (zvl. co do charakteru lexika, sousloví, etymologie, výslovnosti, morfologických údajů, synonym a významových variant) – Academia Portuguesa, Porto Editora,
- vyberte alespoň tři slova, která svým odlišným zpracováním v různých slovnících podle vás nejlépe charakterizuje odlišnost vybraných slovníků; uveďte příklad zpracování tohoto hesla ve všech slovnících, které porovnáváte

5) Dicionários especializados da língua portuguesa

- charakterizujte jednotlivé specializované portugalské slovníky (alespoň ty, které máme v kabinetu), stejně jako funkci, kterou mají (tj. za jakým účelem se používají). Porovnat s českými (příp. slovenskými) slovníky, které jsou koncipovány za stejným účelem.

6) Camadas do léxico

- expressões dos jovens portugueses para designar partes do corpo humano: pročtete a odprezentujte závěrečnou práci jedné absolventky portugalštiny (dám k dispozici) a pokuste se nalézt v češtině alespoň nějaké ekvivalenty

7) Idioma: provérbios e comparações – o português vs. o checo

- teoreticky nastiňte problematiku přísloví a přirovnání
- porovnejte některá portugalská a česká přísloví a přirovnání a podělte se především s těmi, která jsou v obou jazycích víceméně totožná, stejně jako s těmi, která jsou zde naopak nejvíce kontrastní, co do formy či významu

8) Relação Sema-Lexema – comparação checo-portuguesa:

najděte co nejvíce konkrétních případů, kdy:

- dva lexémy mají v jednom jazyce společný směr, ale ve druhém ne
- jedinému směru odpovídá spojení dvou lexémů (lexikální dvojice – sousloví) v jednom jazyce a v druhém ne
- jednomu lexému odpovídají dva různé směry (polysemie) v jednom jazyce a v druhém ne (plusem bude porovnání i s jiným jazykem/jazyky) – případně připravte krátké cvičení pro spolužáky

Rozpis prezentace témat do předmětu POIA024 Lexikologie a sémantika

Zápočet je udílen na základě prezentace + písemného zpracování zadaného úkolu v rozsahu jedné až dvou stran A4.

Témata se do velké míry překrývají s tématy ke státní zkoušce – tzn. čím pečlivěji je zpracujete, tím lepší budete mít přípravu na státnice.

Referát na zadané téma by měl být vypracován a odprezentován ideálně ve dvojicích, případně vzhledem k počtu studentů i jinak – po domluvě se mnou

Doba prezentace 15-30 minut

Hodnotí se pečlivost, nápaditost a originalita

V případě dotazů a nejasností mne kontaktujte e-mailem: 42768@mail.muni.cz

S pozdravem,

Metoděj Polášek

<i>Téma:</i>	<i>Datum prezentace:</i>	<i>Odprezentují:</i>
Sincronia vs. diacronia	22.10.2008	
Ortografia do português europeu vs. aquela do português brasileiro	29.10.2008	
Abreviações portuguesas – nejpoužívanější zkratky v portugalštině	5.11.2008	
Dicionários da língua portuguesa e as suas características	12.11.2008	
Dicionários especializados da língua portuguesa	19.11.2008	
Camadas do léxico	26.11.2008	
Idioma: provérbios e comparações – o português vs. o checo	3.12.2008	
Relação Sema-Lexema – comparação checo-portuguesa:	10.12.2008	